

DE WEERVOORSPELLINGEN VAN JULES CAPRÉ

DOOR

CHR. A. C. NELL.

Er is op den akker der meteorologische wetenschap een onkruid opgekomen, dat door niets in zijn groei gestuit en door velen zorgvuldig gekweekt, beschermd en opnieuw uitgezaaid, zich op onrustbarende wijze overal verspreid heeft, ten koste van den wasdom der nuttige kruiden, welke op dien akker hadden kunnen groeien.

Met dat welige, schadelijke, nietswaardige onkruid bedoel ik de z.g. weervoorspellingen van JULES CAPRÉ, den al-te-bekenden, gemoderniseerden weerprofeet, wiens ware naam en wiens methode van opstellen zijner voorspellingen ons onbekend zijn.

Wij kennen allen de weervoorspellingen van JULES CAPRÉ, die in groote en middelslag couranten, in kleine en heel kleine blaadjes en overal, waar zij maar plaats kunnen vinden, staan afgedrukt, hetzij in den oorspronkelijken vorm, hetzij verdund, besnoeid of verminkt. Wij weten ook allen, dat deze voorspellingen gretig gelezen maar slecht onthouden, verkeerd begrepen en dikwijls onjuist toegepast worden, hetgeen echter niet wegneemt, dat zij een gewild handelsartikel zijn geworden en niet de minst gewilde sensatieberichtjes in groote, welkome bladvullingen in kleine courantjes.

In de volgende regelen wil ik trachten te beschrijven wat het ware karakter dier voorspellingen is, aan te toonen welk een geringe waarde zij hebben voor het publiek, te laten zien, dat zij niet uitkomen en ook niet kunnen uitkomen en uiteen te zetten, waarom en hoe zij bestreden moeten worden.

Velen weten hoe de oorspronkelijke weervoorspellingen van CAPRÉ in de *Almanach des Chemins-de-Fer Jura-Simplon* er in hoofdzaak uitzien en nog beter wellicht kent men de min of meer verkorte vertalingen daarvan in de verschillende dagbladen; maar dat men het ware karakter dier voorspellingen nog niet doorgrond heeft, wordt wel bewezen door het feit, dat men op die voorspellingen vertrouwt. Daarom is het goed in de eerste plaats eens na te gaan, hoe zoo'n weervoorspelling van CAPRÉ er uitziet en wat zij ons eigenlijk te vertellen heeft. Als voorbeeld kies ik de voorspelling voor Mei 1902.¹ Zij luidde als volgt:

»De maand Mei 1902 vertoont alle kenmerken van een grimmige, koude en regenachtige maand, tenminste gedurende de laatste drie weken.

Van 1 tot 8. Twijfelachtige periode voor Frankrijk, Zwitserland, Italië en Midden-Europa.

Barometrische minima bewegen zich over de golf van Biscaye, het Zuiden van Frankrijk, de golf van Genua en de Alpen. Deze minima doen zich vooral den 2den, 4den, 6den, 7den en 8sten gevoelen. Op den eersten onweders in Frankrijk en Zwitserland.

De 4de is de meest kritieke dag van deze periode; een diepe depressie beweegt zich langs den 46sten breedtegraad. Zware onweders en verlaging van temperatuur. N. Westel. winden over Midden-Europa en de Alpen. De 6de is een dag met lagen barometerstand evenals de 7de en 8ste.

Van 1 tot 8 veranderlijk weer met gedeeltelijke opklaring in Zwitserland, Frankrijk en Noord-Italië.

Hooge luchtdrukking in het Noorden. Koude regens tegen den 8sten en 9den. Sneeuw op de bergen.

Van 8—17. Een gebied van hooge luchtdrukking over het Noorden en Oosten van het vasteland. Lage drukking in het Westen over de golf van Biscaye, Zuidelijk Frankrijk en de Middellandsche Zee. Betrokken weer met den *bise noir*² in Fransch Zwitserland, gedeeltelijke opklaring. Verlaging van temperatuur op 16, 17 en 18, vrees voor vorst. Den 14den trekt een middelpunt van onweders over de Alpen of over Lombardije.

Van 17—31. Periode van slecht weer over geheel West-Europa,

¹ Zie het tijdschrift *Hemel en Dampkring*, 1903, n°. 3, waarin de heer S. MARS CAPRÉ's voorspellingen bestrijdt.

² *Bise noir*, een droge en koude Noordewind in de Alpen.

diepe depressies over de Britsche eilanden of over Frankrijk en Duitschland. Gedeeltelijke opklaring. Den 22sten onweér, den 27sten, in den nacht van 28 op 29 en den 30sten onweders.

Op 30 en 31 een algemeene depressie over het vasteland."

Laten wij deze weervoorspelling eens van nabij bezien.

Allereerst treft het ons, dat zij, oppervlakkig beschouwd, een wetenschappelijk tintje draagt. Hier komt CAPRÉ's groote slimheid om den hoek kijken. De »kritieke dagen" van FALB zijn in miscrediet geraakt; zij hebben gefaald en het publiek begon naar iets anders te vragen, vooral ook toen overal, behalve in ons land, de wetenschappelijke weervoorspelling zich meer en meer baan begon te breken. Welnu dan, wat zou beter het vertrouwen kunnen opwekken dan deze weervoorspellingen te doorspekken met woorden als »depressie" en »gebieden van hoogen druk", woorden die zich ook zoo goed ertoe leenen om in tram-, spoor- of gezelschapsgesprekken door weervoorspellings-hongerige menschen herhaald te worden. Hoe gretig deze weervoorspellingen ingang vonden kan ons de ruime verspreiding leeren.

Bij meer diepgaande beschouwing verdwijnt de waarde dier wetenschappelijke termen geheel, zooals ik straks nader zal aantoonen, wanneer wij de voorspellingen eerst nog verder bekeken hebben.

CAPRÉ geeft meestal slechts bij benadering op, wanneer, waar en hoe de weersveranderingen zullen plaats grijpen. De uiterst rekbare uitdrukking »twijfelachtige periode", aan het begin der bovengenoemde weervoorspelling is wel het mooiste staaltje van de wijze, waarop CAPRÉ den te verwachten weerstoestand beschrijft. »Twijfelachtige periode"; het is volslagen onmogelijk na te gaan, wat onze profet daarmede bedoeld heeft, tenzij er een bekentenis in ligt opgesloten, dat hij zelf in twijfel verkeerde over het weer, dat de eerste week van Mei 1902 zou opleveren.

»Barometrische minima bewegen zich over de golf van Biscaye, het Zuiden van Frankrijk, de golf van Genua en de Alpen. Deze minima doen zich vooral den 2den, 4den, 6den, 7den en 8sten gevoelen." Dit lijkt een zeer besliste voorspelling als men niet weet, dat in het voorjaar een groot deel der depressies den boven beschreven weg volgen. W. J. VAN BEBBER geeft op ¹, dat in de jaren 1876—1889 in 99 gevallen in het voorjaar (Maart—Mei) 32 depressies dezen

¹ W. J. VAN BEBBER, *Die Wettervorhersage*, 2de Auflage, pag. 44.

weg volgden, zoodat het niet al te gewaagd is wanneer men voor begin Mei voorspelt, dat depressies over de golf van Biscaye, het zuiden van Frankrijk, de golf van Genua en de Alpen zullen trekken. Of het van 1—8 Mei 1902 heusch gebeurd is zullen wij later zien.

Met dat al is deze voorspelling niet zoo heel veel waard. CAPRÉ zegt daarom met voordacht ook alleen, dat zij zich op die en die dagen zullen »doen gevoelen», zonder dat hij nader aangeeft *hoe zij zich zullen doen gevoelen*, met mooi of met leelijk weer. Men vergeete toch niet, dat wij vele schoone dagen aan depressies te danken hebben.¹

De 4de Mei zou zware onweders met verlaging van temperatuur brengen. CAPRÉ zegt er niet bij waar die onweders en die verlaging van temperatuur zullen voorkomen. Blijkbaar ligt het niet in zijn bedoeling om dat precies aan te geven. Zeer waarschijnlijk is het altijd, dat in Mei ergens in Europa (want CAPRÉ's weervoorspelling zal wel voor Europa gegolden hebben) een onweder zal voorkomen.

»De 6de is een dag met lagen barometerstand, evenals de 7de en 8ste.» Dit is ook tamelijk rekbaar, maar al kwam het uit, wat zou dat; lage barometerstanden kunnen wij bij allerlei weer hebben.

»Van 1—8 veranderlijk weer.» Wanneer is het weer in Europa niet veranderlijk? CAPRÉ heeft een merkwaardig talent om zoo'n rek-bare uitdrukking meesterlijk te maskeeren door een besliste aanduiding waar zoo iets zal plaats hebben, zooals hij ook hier beslist »Zwitserland, Frankrijk en Noord-Italië» noemt. Hij kan er dan gemakkelijk »sneeuw op de bergen» bijvoegen. Met evenveel zekerheid zou b. v. een landbouwer bij een voorspelling van een rijken oogst kunnen voegen, dat op zijn akker onkruid zou groeien. Bovendien is de uitdrukking »de bergen» weer zoo vaag. Er zijn zooveel bergen in Zuid-Europa.

Wie dus uit deze voorspellingen trachtte na te gaan, welk weer van 1—8 Mei 1902 in een bepaalde streek verwacht kon worden, werd er geen haar wijzer op.

»Van 8—17 Mei een gebied van hooge luchtdrukking over het Noorden en Oosten van het vasteland. Lage luchtdrukking in het Westen over de golf van Biscaye, zuidelijk Frankrijk en de Middellandsche Zee».

¹ De voorstelling, dat depressies ons uitsluitend »slecht weer» brengen is onjuist. Ook gunstig weer kan met eene depressie optreden.

Hier hebben we weer een besliste aanduiding om een zeer vage te maskeeren. CAPRÉ spreekt hier niet van depressies, geeft ook niet aan waar de grens gevonden zal worden tusschen de gebieden van lage en hooge luchtdrukking en zwijgt over de te verwachten windrichting, die toch wel allereerst van belang is. Blijkbaar heeft hij er hier een slag in geslagen en het goedgelooovige publiek een paar schijnbaar geleerde termen te slikken gegeven, die de aandacht afleiden van de vaagheid der voorspelling.

De meer besliste voorspelling van de *bise noire*, den drogen en kouden noordewind in de Alpen, doet vermoeden, dat hij toch niet voor geheel Europa zijn voorspellingen opmaakt.

Voor de »slecht-weer» periode van 17 tot 31 Mei voorspelde CAPRÉ »diepe depressies over de Britsche eilanden of over Frankrijk en Duitschland.» De beteekenis van dat »of» heeft hij weer meesterlijk verborgen onder de schijnbaar besliste voorspelling van bepaalde onweersdagen. Het staat er zoo onschuldig »de Britsche eilanden of Frankrijk en Duitschland.»

Wie maar eenigszins bekend is met de beginselen der weervoorspelling op grond van depressies weet, dat het een zeer groot verschil maakt of een diepe depressie trekt over de Britsche eilanden of over Frankrijk en Duitschland. Ik zal dat nog even nader toelichten.

Laten wij eens aannemen, dat CAPRÉ slechts voor het Zwitsersche Alpengebied voorspelde, dan zullen wij zien hoe vaag hij hier voorspelt.

Wanneer een diepe depressie in Mei over de Britsche eilanden trekt, vervolgt zij steeds haar weg in Noordoostelijke richting, waarbij dan meestal boven het zuidelijk deel van Europa een gebied van hooge drukking ligt. De algemeene luchtstreaming in de zuidelijke landen van Europa is dan zuidwestelijk tot westelijk, met alle daaruit voortvloeiende gevolgen voor den weerstoestand. Zwitserland wordt dan in het ergste geval door het uiterste zuidelijke of zuidoostelijke gedeelte der depressies bezocht, zoodat het slechts geringen invloed van zulk eene depressie ondervindt.

Geheel iets anders is het als de depressies niet over de Britsche eilanden maar over Frankrijk en Duitschland trekken. Zij volgen dan gewoonlijk een weg, die voert over de golf van Biscaye, over het zuiden van Frankrijk, over de Alpen, die ze dan soms naar Duitschland, soms verder naar het zuidoosten voert. Zwitserland krijgt dan van die depressie (want het blijft meestal bij een) de volle laag. Blijkbaar heeft CAPRÉ dit het meest waarschijnlijk geacht, zooals uit

het voorspellen van onweersdagen zou kunnen worden afgeleid. Voorzichtigheidshalve heeft hij ook de mogelijkheid, dat depressies over de Britsche eilanden zouden trekken, genoemd en alzoo een achterdeurtje open gelaten, waarbij hij er op gerekend heeft, dat het publiek de groote beteekenis van dat »of'' over het hoofd ziet.

Moet men zijne voorspellingen ook voor West- en Midden-Europa gebruiken, dan is het nog erger. Voor ons land en de omringende landen maakt het een enorm verschil of een depressie over de Britsche eilanden trekt of over Frankrijk en verder naar Duitschland, op de wijze zooals ik hierboven aangaf. Wij hebben in het eerste geval regenachtig, onstuimig weer met Zuidwestelijken tot Westelijken wind, doch in het tweede geval koud, betrokken weer met Noordelijken tot Noordoostelijken wind.

CAPRÉ's voorspelling voor de tweede helft van Mei 1902 had dus al zeer weinig waarde. De voorspelde »gedeeltelijke opklaring'' en de onweders op 22, 27, 28, 29 en 30 Mei beteekenen bovendien niets, omdat de plaatsen, waar die opklaring en die onweders zouden moeten voorkomen, niet genoemd worden.

Ik geloof, dat ik hiermede aangetoond heb, wat het ware karakter van CAPRÉ's weervoorspellingen is en hoe men ze moet lezen, om de vaagheid erin te vinden.

Laten wij nu eens nagaan of deze voorspellingen uitkomen.

De heer s. MARS, hierboven reeds genoemd, toonde in het tijdschrift *Hemel en Dampkring* aan, dat van 1—8 Mei ongeveer de weerstoestand in Europa een geheel andere was dan door CAPRÉ voorspeld werd. »30 April trok een depressie van Schotland Z.O.-waarts, lag 1 Mei over het Schagerrak en 2 Mei nabij Bornholm; hooge luchtdruk over Z.W.-Europa. Een nieuwe depressie kondigde zich 2 Mei over Schotland aan: deze lag 3 Mei over de Noordzee en ging, daarbij in diepte afnemende, Oostwaarts op, terwijl over West- en Z.W.-Europa de luchtdruk tot 775 m.M. toenam.»

Merkwaardig is het om de waarnemingen, welke door de „Société Vaudoise des Sciences naturelles'' te Lausanne¹ is verricht, na te gaan. Aldaar werd van 1—8 Mei 1902 slechts 2 maal (nl. den 2den en 5den Mei) een N.Westen wind van zeer geringe snelheid waargenomen. Meestal was de wind Z.W. Op 6, 7 en 8 Mei was de barometer-

¹ Als het waar is dat CAPRÉ te Genève woont, dan zal hij wel de gelegenheid hebben gehad om zija voorspellingen met deze uitkomsten te vergelijken.

stand volstrekt niet zoo laag en de kritieke 4 Mei, door CAPRÉ voorspeld, bracht te Lausanne wel koel weer, maar slechts zeer weinig regen (3.2 m.M.) en een zeer zwakken Z. Westewind, dat is dus noch „kritiek”, noch »twijfelachtig”.

De algemeene verdeeling der luchtdrukking gedurende de tweede periode (8—17 Mei) week ook weer belangrijk af van die, welke door CAPRÉ voorspeld werd. Zij was zelfs precies het omgekeerde van wat CAPRÉ voorspelde. De heer MARS zegt: »8—17 Mei. De dampkringsdrukking over N.- en West.-Europa nam langzaam af. Verschillende vlakke depressies over Skandinavië en de Noordzee beheerschten den weerstoestand.

Hoogste luchtdruk over Z.W.-Europa. De winden waren N. tot N.W., het weder over 't algemeen veranderlijk en eenigszins buitg, temperatuur te Amsterdam 14 Mei (niet 16, 17 en 18) 2 uur n. m. 6°. 3 C, d. i. 8°. 2 C beneden normaal.” Vergelijken wij dit met de voorspelling van CAPRÉ dan zien wij, dat hij het »glad mis” had.

Eindelijk tot de derde periode komende, toonde de heer MARS aan, dat ook toen de algemeene verdeeling der luchtdrukking geheel anders was dan door CAPRÉ voorspeld werd. Ik zal, om den lezer niet te vermoeien met vervelende opsommingen van depressies en gebieden van hoogen druk, hier niet herhalen wat de heer M. schreef, doch er slechts van vermelden, dat de depressies, zooals ik hierboven reeds zeide, meest over Noordwest-Europa in noordelijke richting trokken en alleen gedurende de twee laatste dagen van Mei een minimum over Frankrijk ging, waarbij N.- en O.-Europa hooger druk hadden.

Ten slotte wil ik hier nog even vermelden dat te Lausanne de geheele Meimaand geen onweer werd waargenomen, zoodat ook deze voorspelling maar een zeer geringe waarde had.

Wij zouden, wanneer wij den weerstoestand, welke in andere maanden is voorgekomen, vergeleken met CAPRÉ's voorspellingen, evenzoo zien, dat de uitkomsten in meerdere of mindere mate van de voorspellingen afwijken. In December 1902 leek het wel of CAPRÉ's voorspellingen mooi uitkwamen. Bij een nauwkeurige vergelijking met den werkelijken weerstoestand bleek het echter, dat zij in hoofdzaak wel met de uitkomsten overeenstemden doch met een verschil van eenige dagen, hetgeen bewijst, dat CAPRÉ's stelsel niet deugt.

Hier dringen zich de vragen aan ons op: heeft CAPRÉ een stelsel,

dat hij voor zijne weervoorspellingen volgt? Op welke grondslagen berusten zijne voorspellingen?

Deze vragen zijn moeielijk of liever in het geheel niet te beantwoorden. CAPRÉ maakt een geheim van zijn methode en dat maakt dat zijn voorspellingen, gesteld dat zij op deugdelijke grondslagen berusten, voor de meteorologische wetenschap geen nut hebben. Wat mij betreft, ben ik overtuigd dat CAPRÉ niet volgens een deugdelijk stelsel te werk gaat, niet alleen daarom, dat hij zijn stelsel verborgen houdt, wat niemand die een wetenschappelijke methode ontdekt had, zou doen, maar ook en voornamelijk daarom, dat het heden ten dage nog onmogelijk is het te verwachten weer met zekerheid weken en maanden vooruit te berekenen.

Er zouden maar twee wegen zijn, waarlangs men zulke voorspellingen kon opmaken. Langs den eenen weg zou men voorspellingen moeten baseeren op den invloed van de maan op het weer, langs den anderen, zuiver meteorologischen weg, zou men den te verwachten weerstoestand moeten afleiden uit den voorafgaanden. Langs beide wegen is het opstellen van weervoorspellingen, die betrouwbaar zijn, onmogelijk, zooals ik nader zal aantoonen.

1°. De astronomische weervoorspelling.

Het is zonder twijfel, dat op de weersverschijnselen eenigen invloed wordt uitgeoefend door de maan. Zoo b.v. heeft men kunnen aantoonen, dat de maan een atmosferischen vloed veroorzaakt; maar de schommelingen in de dampkringsdrukking, welke daarvan het gevolg zijn, zijn zoo klein, dat zij verdwijnen in de veel talrijker en grooter schommelingen, die voortdurend worden waargenomen. De invloed van de maan op de drukking van de lucht is dus gering in verhouding tot de overige invloeden. Wanneer dus op dien invloed van de maan weervoorspellingen langen tijd vooruit gegrondvest worden, zouden zij al zeer weinig kans hebben om uit te komen, daar de overige invloeden een tegenovergestelde uitwerking kunnen hebben.

Nemen wij echter aan, dat de maan een grooten invloed op het weer heeft (hetgeen tot nog toe niet is kunnen worden aangetoond) dan nog zou het een verkeerd systeem zijn om alleen op dien invloed weervoorspellingen te gronden; want dan zou men immers andere bestaande invloeden buiten rekening laten. Het is een even verkeerd systeem als het zou zijn, wanneer men zijn finantieelen toestand over drie maanden afleidde uit zijn uitgaven, zonder zijn inkomsten in aanmerking te nemen.

Langdurige onderzoeken hebben geleerd, dat er ook andere kosmische invloeden op het weer bestaan, of, om een voorzichtiger uitdrukking te bezigen, dat sommige verschijnselen in den dampkring gelijktijdige en in denzelfden zin gerichte veranderingen ondergaan als sommige kosmische verschijnselen. Ik heb hier voornamelijk het oog op den parallelen gang der luchttemperatuur en het aantal zonnevlekken, waaruit men wellicht de conclusie mag trekken, dat de luchttemperatuur in zekere mate afhankelijk is van de zonnevlekken. Maar in ieder geval, zoo men de veranderingen in de temperatuur langen tijd vooruit wil voorspellen, zou men dan ook rekening moeten houden met het verschijnen of verdwijnen van zonnevlekken, die echter bij de tegenwoordige kennis van dat verschijnsel nog niet te voorspellen zijn. Men kan hoogstens vermoedelijke jaren met veel of met weinig zonnevlekken vooruit aanwijzen.

Hieruit blijkt wel voldoende, dat een weervoorspelling langen tijd vooruit langs astronomischen weg nog niet mogelijk is. Berusten nu CAPRÉ'S voorspellingen op de kosmische invloeden alleen, dan kunnen zij niet uitkomen.

Maar indien zij al werden opgesteld op deze grondslagen, dan bewijst de uitkomst dat CAPRÉ het rechte middel nog niet gevonden heeft; want dan zouden zijne voorspellingen op den dag af moeten uitkomen, hetgeen zij niet doen.

2°. De meteorologische weervoorspelling.

De voorspelling van het te verwachten weer langs meteorologischen weg kan alleen geschieden door uit den heerschenden weerstoestand af te leiden, welke veranderingen het meest waarschijnlijk zullen plaats hebben, daarna te bepalen wat de volgende weerstoestand zal zijn en zoo van stap tot stap verder te gaan om dan eindelijk te komen tot den toestand op den dag, waarvoor men voorspellen wil.

Het is duidelijk, dat zulk een berekening hoogst ingewikkeld is. Men moet rekening houden met de kleinste bijzonderheden van het klimaat van het land, waarvoor men voorspellen wil, met locale invloeden, met eventueele kosmische invloeden. Dit alles is tot op zekere hoogte nog mogelijk. Maar daarnaast moet men rekening houden met den weerstoestand in de omgeving en de wederzijdsche wisselwerking. Want de weersveranderingen en verschijnselen zijn niet van zuiver lokalen aard. De heerschende weerstoestand op een bepaalde plaats is niet alleen ontstaan uit het wankelend evenwicht der voorafgaande weersverschijnselen op die plaats. Hij is voor een deel het

resultaat van uitwendige invloeden, die de weerstoestanen in de omgeving deden gelden.

Men zou dus, om de weersgesteldheid voor een bepaalde streek, op een bepaalden, nog ver verwijderden dag te berekenen, de weersgesteldheid van de geheele aarde van dag tot dag moeten berekenen en alle wederzijdsche invloeden en wisselwerkingen in aanmerking moeten nemen, hetgeen nu nog tot de onmogelijkheden behoort. Niet alleen dat wij niet voortdurend op de hoogte blijven van den weerstoestand op de groote oceanen, maar wij kennen slechts van beperkte streken op aarde de weerstoestanen, daar er slechts op betrekkelijk weinig plaatsen geregeld weerkundige waarnemingen worden verricht.

Het eenige wat wij kunnen doen is nagaan, hoe de depressies en de gebieden van hooge luchtdrukking over de verschillende landen, waar vele waarnemingen worden verricht, verbreid zijn en op grond van de ervaringen, gedurende tientallen van jaren opgedaan, kunnen wij dan nagaan, welke wijzigingen in de ligging dier gebieden van hooge en lage luchtdrukking vermoedelijk zullen plaats hebben *binnen enkele dagen* en daarop kunnen wij onze verwachtingen voor de aanstaande weersveranderingen grondvesten.

Voor weken en maanden vooruit is dat onmogelijk en er bestaat geen enkele reden om aan te nemen dat CAPRÉ dat wel zou kunnen. De hierboven genoemde hinderpalen en onoverkomelijke bezwaren bestaan voor hem even goed als voor ieder ander. CAPRÉ is niet een bevoorrecht persoon, zooals het groote publiek denkt, of hij moest het in dien zin zijn, dat hij zoo gauw geloofd wordt.

Met dat al kan CAPRÉ toch nog eenig nut doen met zijn voorspellingen. Ik bedoel dit: de meteorologen moeten en kunnen er uit leeren, dat zij wat meer moeten doen om het groote publiek toch eens wat meer te vertellen over werkelijk goede, vertrouwbare weersvoorspellingen op wetenschappelijke grondslagen. In het bijzonder mag dit nog wel eens van Nederland gezegd worden, waar de dagelijksche weersvoorspellingen nog zoo heel weinig ingang hebben gevonden en waar zij nooit meer waardeering zullen vinden, als er voortdurend zulk een stilzwijgen wordt bewaard over de wijze, waarop zij tot stand komen.

Ten slotte moeten wij er nog op wijzen, dat CAPRÉ's voorspellingen krachtige bestrijding verdienen.

Men heeft mij wel eens gezegd, dat het toch geen goed systeem

is om zoo te velde te trekken tegen de pogingen van CAPRÉ om weervoorspellingen te geven. »Er zit toch wel veel goeds in; zij komen toch al eens uit»; »er zijn toch maar geen betere voorspellingen dan de zijne» en al dergelijke argumenten meer voerde men aan om zijn stelsel te verdedigen. Ik meen, dat ik in het bovenstaande deze argumenten voldoende weerlegd heb en aangetoond, dat CAPRÉ's voorspellingen heel weinig waarde hebben.

Zij verdienen dan ook reeds bestrijding om dezelfde reden als waarom een landman het onkruid van zijn akker zal trachten te verwijderen, dat hem geen nut kan opleveren.

Maar behalve dat het onkruid geen nut doet, richt het nog schade aan; het verstikt de nuttige planten en belet hunnen groei, terwijl het, als het eenigen tijd ongestoord heeft kunnen tieren, bijna onuitroeibaar is geworden. Daarom moet het onkruid op den meteorologischen akker ook tijdig gewied worden. CAPRÉ's voorspellingen hebben zich meester gemaakt van de belangstelling van het publiek, die zoo onmisbaar is voor werkelijk goede en ernstig gemeende ondernemingen op weerkundig gebied; zij hebben aan de verspreiding van de wetenschappelijke weervoorspellingen een groot struikelblok in den weg gelegd en het wordt eindelijk eens tijd dat met krachtige hand het onkruid, dat den wasdom van de meteorologische wetenschap op onzen vaderlandschen bodem nadeelig is, worde uitgerukt.

Wanneer ik met het schrijven van bovenstaande regelen iets heb kunnen bijdragen tot die uitroeiing, heb ik mijn doel bereikt.

's-Gravenhage 22 Juli 1903.